

Het heiligenboek

Filippus Neri (1). De lachende heilige Tom Zwaenepoel

Filippus wordt anno 1515 in Firenze geboren als zoon van een arme advocaat. Vijf jaar later sterft zijn moeder. Na zijn studies bij de dominicanen van San Marco volgt een driejarige koopmansopleiding. Vervolgens trekt hij naar Rome (1532), studeert theologie en filosofie en is zestien jaar lang werkzaam als opvoeder. Samen met zijn biechtvader richt hij in 1548 de priestervereniging *Trinità dei pellegrini* op, de broederschap van de Drie-vuldigheid voor (hulpbehoevende) pelgrims, zieken en armen. Drie jaar later wordt Filippus priester en lid van de broederschap *San Girolamo della Carità*. Een jaar later ontstaat de orde van de oratorianen, een priestervereniging waarin geestelijke lezing, zang, liefdadigheidswerken en biechtafneming centraal staan. Tussen 1564 en 1575 is Filippus pastoor van San Giovanni, waar hij een nieuw oratorium opricht. In 1575 begint hij met de bouw van de Santa Maria in Vallicella (Chiesa Nuova). Filippus sterft in 1595. Filippus geldt als een van de grote en leidende persoonlijkheden en bevorderaars van de Contrareformatie. Maar boven alles gaat hij de kerkgeschiedenis in als de 'lachende heilige'. Met zijn zonnige temperament, zijn rebelse

humor en zijn grappige en slagvaardige gesprekken verstaat hij de kunst om met iedereen goed om te gaan. Vrolijkheid, leven en liefde zijn voor hem tekenen van echte vroomheid. De jubel of de lach ziet hij als uitdrukkingvorm van de paasvreugde, de overwinning van het leven op de dood. Volgens zijn levensmotto 'wees vrolijk en vrij' leert hij de oorspronkelijke bronnen van de christelijke vreugde kennen. Filippus neemt het mooie en vrolijke in de wereld aan zonder de ogen voor nood en onheil te sluiten. Voor hem is de 'heilige vrolijkheid' de beste weg om goed te zijn. Dit geldt ook voor de nederigheid. Meermaals wordt Filippus de kardinaalstitel aangeboden, maar hij weigert. Vóór zijn dood verbrandt hij zijn geschriften. Ook zijn liefde voor de natuur, de dieren en het open landschap rondom Rome maakt Filippus duidelijk. Zoals Franciscus van Assisi staat hij symbool voor het respect van de mens voor natuur en dieren. Die houding vloeit uit de overtuiging dat de natuur geen eigendom is van de mensen, maar de Schepper toebehoort, die de natuur onder hun gezag brengt (zie Genesis 1, 28), zodat zij ze respecteren. Een zelfde respect toont Filippus voor de

zwakken in de samenleving. Tijdens zijn studie verkoopt hij al zijn boeken, op de Bijbel na, en verdeelt de opbrengst onder hen. Later zoekt hij armen, zieken en vervolgden op, neemt de biecht af en bezoekt regelmatig de catacomben. Als 'apostel van Rome' zoekt hij in armoede, eenzaamheid en gebed zijn weg, waarvan het hoogtepunt de mystieke ervaring van Gods liefde is, die hem steeds meer brengt naar de medemens en een leven van naastenliefde. Op straat onderricht hij catechese met methoden die iedere persoon met broederlijkheid en geduld benaderen. Zo leert hij een doeltreffende leesmethode voor de heilige Schrift: langzaam, met pauzes na treffende passages om woorden en inhoud te laten 'indringen'. Bovendien is Filippus een meester in het geven van korte en wijze raadgevingen: „Wees goed als je kunt”, „Wees eenvoudig en bescheiden” of „Heiligheid is drie vingers diep”. Door deze aanpak is hij een geliefde biechtvader en raadgever van een groot aantal van de vijftien pausen die hij tijdens zijn leven heeft meegemaakt. Filippus Neri wordt in de schilderkunst afgebeeld met korte witte baard, zwarte soutane, baret, lelie, rozenkrans. Hij geldt

als patroonheilige van clowns, humoristen, verenigingen voor kinderbescherming en wordt aangeroepen tegen aardbevingen, gewrichtsaandoeningen, neerslachtigheid, en onvruchtbaarheid.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

9 oktober, 9 uur, Braambos via VRT één (herhaling omstreeks 23 uur via Canvas). Na de rubriek *Close-up* het portret *Trouw aan de woestijn. Zuster Salomon*. In Mali beleeft zuster Salomon haar roeping als religieuze op een bijzondere wijze. Pas op 45-jarige leeftijd begonnen aanstudies geneeskunde, wordt ze arts bij de Touaregs. Dit gesloten volk sluit haar in de armen als zijn toeverlaat. Intussen werd haar eerste tolk zelf arts en tracht zij vanuit respect voor de tradities van dit nomadenvolk mobiele geneeskundige hulp te lanceren. Ten slotte de reportage *De mysterieuze catacombe*. Bij herstellingswerken onder een woonblok op de hoek van de Via Compagni en de Via Latina in Rome werd toevallig een catacombe ontdekt. Voor het eerst wordt een cameraploeg toegelaten in de wellicht mooiste en niet voor het publiek toegankelijke catacombe. Opmerkelijk detail: alle fresco's bevatten verwijzingen uit het Oude en Nieuwe Testament naar de verrijzenis.

De vrome kudde

Man/vrouw Ingezonden door Maurice Buntinx

Een man laat in de krant een contactadvertentie verschijnen. De tekst is bondig en niet bijster origineel:

– Man zoekt vrouw.

Een paar dagen later wordt er aangebeld. De postbode blijkt zowaar een volle postzak brieven en kaartjes bij zich te hebben. Allemaal hebben ze dezelfde teneur:

– U mag die van mij hebben.

Man/vrouw Ingezonden door Cyriel Nijs

Een man zal 20 euro betalen voor een voorwerp van 10 euro dat hij kan gebruiken.

Een vrouw zal 10 euro betalen voor een voorwerp van 20 euro dat ze niet nodig heeft.

Man/vrouw Ingezonden door Jan Umans

– Zeg eens, hoe bevalt het huwelijk je?

– Och, wat zal ik daarop zeggen. Toen we verloofd waren, praatte ik en luisterde zij. Toen we pas getrouwd waren, praatte zij en luisterde ik, en nu we intussen al twee jaar getrouwd zijn, proberen we allebei tegelijk te praten en luisteren de burens.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

noodsein hoeveelheid	Engelse titel paar	over- levering	reis- leider	glanzende verf	keer
↳	↓	↓	hoofd v.e. moskee eng	7	↓
kust- gebied	4	↓	↓	bazige vrouw schouw- burg	↓
leef- klimaat	berouw	bezoeker sneeuw- hut	↓	8	woon- boot
↳	↓	↓	3	vestibule bijwoord	2
welpen- leidster	uniek	opnieuw deel v.e. lichaam	↓	↓	denk- beeld
↳	1	↓	Turkse drank sporen- plant	↓	↓
geweldig	↳	↓	↓	zangnoot	nummer
vogel- product dus	↳	gletsjer- puin	↳	↓	6
↳	↓	broeikas	5	↓	↓

Tijdschriften van 'De Puzzelaar' vindt u in de perswinkel.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: GEBERGTE

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---